

Proč se nechat očkovat? Důvod je vlastně jen jeden

Ochota přijmout vakcínu může poznamenat celou naši společnost na dlouhé roky dopředu

Už od jara, kdy Česko ochromil covid-19, zavřel nás doma a zamával ekonomikou, vysvětlují experti, že záchrana přijde až s vakcínou a očkováním. Tématem léta se pak stala otázka, kdy už bude ta zázračná medicína hotová. Tohle volání ještě zesílilo na podzim, kdy přišla druhá vlna pandemie. Její překvapivě rychlý nástup zastihl Česko nepřipravené a neochotné podřizovat se i tak snadným opatřením, jako je nošení roušek.

Výsledkem byly další enormní hospodářské ztráty, rekordní počet mrtvých a strastiplné poznání, že v málo disciplinované společnosti, jako je ta česká, budou vlny covidu-19 nastupovat znova a znova - a že tedy jediná šance, jak se ze sevření epidemie vymanit, je právě ono očkování.

Vývoj šel tomu naproti. Svět soustředil obrovské finanční a odborné kapacity, které dokázaly vyprodukovat vakcínu v kratším čase, než se čekalo. Výsledky testů napovídají, že i její účinnost je velmi dobrá, měla by tedy zafungovat. Co se ale v Česku - zemi, kde se obvykle cení pragmatismus - neděje? Místo odhodlání nechat se očkovat a vykročit tak vstříc normálnímu životu dává najednou víc než polovina společnosti najevo, že vakcínu do svého těla nechce.

Argumenty, které se to snaží změnit, obvykle odkazují na vědecké poznání: na přísné testy, které vyloučily vážnější vedlejší účinky, i na obrovskou pozornost, jakou vývoj vakcíny provázela. Celá ta debata je ale vlastně úplně jednoduchá. Je tu jeden argument ve prospěch vakcíny, který ční nad ostatní: ochota nechat se očkovat je vyjádřením elementární odpovědnosti vůči ko-

munitě, v níž žijeme. A bez téhle odpovědnosti nám nehrozí nic menšího než úpadek.

Pokud to neskončí...

Odmítání běžného očkování obvykle nebývá hlasem rozumu, ale zároveň v něm lze nalézt přitažlivý rys. Je totiž výrazem svobody, kterou bychom měli ctít, protože jde o zacházení se

vlastním tělem. Teď je však situace zcela jiná.

Reálně hrozí, že potlačení pandemie může trvat tak dlouho, že to povede k zásadnímu zchudnutí, rozvratu a v důsledku i ke ztrátě svobody. Už teď lidé přicházejí o práci, peníze a možnost seberealizace, děti o vzdělávání. Hrozí úpadek dovedností, které jsou spojené s usilovným tréninkem a vystupováním před diváky, jako je vrcholový sport nebo umění.

Pokud to v dohledné době neskončí, následky na životech i na společnosti jako celku mohou být fatální. Přitom víme, že k nápravě může vést jen společné úsilí, odpovědnost a spolupráce. To vše v tuhle chvíli nenaplnuje nic v takové míře jako ochota myslet na druhé a souhlas s očkováním.

Možná stojíme před osudovým a nejdůležitějším rozhodnutím, jaké současné generace zažijí. Pohodlnost, nepodložené obavy či osobní vzdor, ať už má jakýkoliv důvod, by měly jít stranou.

Zdroj: [respekt.cz](https://www.respekt.cz)

Foto: [iDnes.cz](https://www.iDnes.cz)

V noci 24. června si zle zařadila bouřka, při níž padaly i stromy. První ranní autobus tak dostal dvacetiminutové zpoždění, když před jedním z nich čekal na příjezd hasičů.

Foto Petr Mahel

Malomoravské slavnosti

Za účasti významných hostů a především domácích i přespolních se v sobotu 14. srpna konal další ročník Malomoravských slavností.

Přestože se akce konala až po uzavěrce tohoto čísla Devítka, chystáme pro Vás fotoreportáž z jejího konání. Jen připomeňme, že z důvodu koronavirové pandemie byly loňské slavnosti zrušeny.

Redakce

Obec Malá Morava pořádá 6. ročník soutěže

SOUTĚŽ

O nejkrásnější rozkvetlé okno 2021

Soutěží se
o nejkrásnější
květinovou výzdobu oken,
balkónů, okolí domů či předzahrádek
v těchto kategoriích:

- 1) rozkvetlé okno nebo balkon v rodinných domech a chalupách
- 2) rozkvetlé okno nebo balkon v bytových domech
- 3) rozkvetlé předzahrádky nebo okolí domu

Vítězové v každé kategorii získají finanční
odměnu v hodnotě: 1. místo 1.500 Kč,
2. místo 1.000 Kč, 3. místo 500 Kč.

Do soutěže je možné přihlásit jakékoliv okno bytového, rodinného domu nebo chalupy, balkon, předzahrádku nebo okolí domu, které je viditelné pohledem z veřejné komunikace nebo z veřejného prostřanství. Každý, kdo se chce soutěže zúčastnit, musí vyplnit přihlášku a zaslat na adresu Obecní úřad Malá Morava, Vysoký Potok 2, 788 33 Hanušovice nebo elektronicky na email obec@obecmalamorava.cz. Uzávěrka soutěže je 15. září. V průběhu soutěže se může každý přihlášený účastník prezentovat maximálně třemi fotografiemi v každé kategorii. Na fotografii musí být uvedeno jméno soutěžícího, adresa, telefon nebo e-mailová adresa a musí být doručena buď elektronicky na email obec@obecmalamorava.cz nebo osobně na adresu obecního úřadu.

Občanům, kteří nemají možnost květinovou výzdobu nafotit sami, přijdeme rozkvetlé okno, balkon či předzahrádku nafotit. O tuto službu je ovšem nutno předem požádat na telefonním čísle 724186911.

Stavba rozhledny na Kraličáku stále jitrí emoce, dohlédne na ni mezistátní komise

Rozhledna na Králickém Sněžníku se dostala pod drobnohled ministerských úředníků. Výstavbu věže na polské straně vrcholu v úterý 22. června zkontrolovali zástupci českých ministerstev životního prostředí a pro místní rozvoj spolu se svými polskými partnery. Schůzka se konala na podnět enviromentálních organizací. Na výstavbu věže má nově dohlížet mezistátní komise.

„Polští partneři českou stranu i přítomnou veřejnost velmi detailně seznámili s projektovou dokumentací a aktuální situací výstavby na Králickém Sněžníku. Mimo stavby samotné rozhledny dochází z iniciativy Polska k rekonstrukci přístupové stezky, která by podle polské strany měla usměrnit pohyb turistů, kteří se dnes pohybují po daleko větším prostoru chráněné krajiny,“ uvedl náměstek pro řízení sekce evropských a národních programů Ministerstva pro místní rozvoj Zdeněk Semorád.

Právě tento resort zastřešuje společný česko-polský projekt, z něhož je výstavba rozhledny financována. Výstavba věže má vyjít na zhruba osmdesát milionů korun a z velké většiny je placena z dotace Evropské unie.

S výstavbou třiatřicet metrů vysoké vyhlídkové věže z betonu, oceli a laminátu nesouhlasí pětice neziskových organizací z České republiky. Na ministerstvo pro místní rozvoj vyslovily požadavek na zastavení evropské dotace, po resortu životního prostředí mimo jiné žádaly zajištění opětovného posouzení vlivu stavby na životní prostředí.

„V rozporu s povolením i projektem došlo k opakovanému využití těžké techniky, zřejmě i k přepravě materiálu. Povolení přitom nařizuje přepravu materiálů vzdušnou cestou s využitím helikoptéry. Ačkoli jde zatím o začátek výstavby rozhledny, poškození evropsky chráněného biotopu je již nyní významné a v případě pokračování výstavby mohou být způsobené škody nevratné,“ stojí v dopise ekologických organizací.

Polsko se při výstavbě rozhledny opírá o osm let staré hodnocení vlivů na soustavu Natura 2000.

„Přitom jej opakovaně upozorňujeme na možný nesoulad s platnou evropskou legislativou a na potřebu nového posouzení vlivů stavby na životní prostředí, pokud se projekt odchýlil od původního záměru. Proto byla provedena kontrola přímo na místě, jejíž výsledky budou následně vyhodnoceny,“ říká Vladimír Dolejský, náměstek pro řízení sekce ochrany přírody a krajiny Ministerstva životního prostředí.

Podle Katarzyny Lapinske z Regionálního ředitelství ochrany životního prostředí ve Wrocławu byly z pohledu ochrany přírody dodrženy a projednány všechny procedury.

„Dnes se turisté pohybují po celém vrcholu Sněžníku. Smyslem investice je, že se postaví věž, kolem níž má být ohrazený prostor, a všechn turistický ruch bude soustředěn do tohoto prostoru,“ řekla v pořadu polské televize Polsat News.

Investorem rozhledny je samospráva města Stronie Śląskie. Starosta Dariusze Chromiecki rozruch kolem stavby překvapil. „Na výstavbu jsme uspořádali výběrové řízení, nebyly žádné protesty, nebudilo to velký zájem. Věž jsme začali budovat. Nechápu nynější velký mediální zájem, který okolo stavby vznikl. Jsme si jisti, že

Takto by podle vizualizace měla rozhledna na Sněžníku vypadat.

Foto: Gmina Stronie Śląskie

všechno děláme podle zákonů a práva. Nevidím důvod, aby se stavba pozastavovala,“ řekl pro polskou televizi Polsat News.

Odpor proti výstavbě věže se objevuje i na polské straně hranice. Přimo před radnicí ve Stronie v úterý 22. června protestovali představitelé polské strany Zelených. Internetovou petici Sněžník bez věže podepsalo bezmála tři a půl tisíce lidí.

Faktem je, že v širším okolí Králického Sněžníku vznikla v nedávné době řada rozhleden. Nejvýraznější z nich je Stezka v oblacích nad Dolní Moravou. „Věže, které budují na své straně Češi, se staví za hranicemi rezervace. Tady je chráněná krajinná oblast, národní přírodní rezervace a oblast Natura 2000. Toto území by

mělo být chráněno třikrát a my jsme tu vykopalí ohromný důl a budujeme věž. Podle mě je to jediná rezervace v Polsku, kde se buduje železobetonová věž,“ řekla pro polskou televizi Agata Zasepa z pobočky strany Zelených v Klodzku.

Na úterní schůzce se polská i česká strana dohodly na zřízení mezistátní komise, která dohlédne na realizaci projektu, jeho šetrnost k životnímu prostředí a intenzitu cestovního ruchu. Polská strana přislíbila, že vypracuje metodiku monitoringu a regulace turistů. České ministerstvo pro místní rozvoj do komise navrhne zástupce.

Petr Krňávek

Šumperský deník, 24. 6. 2021

Letní opravy a úpravy v obci

V létě se i u nás na mnoha místech opravovalo, například autobusové zastávky. Jen aby to hezké alespoň chvíli vydrželo...

Foto Petr Mahel

Malé zářijové rozjímání

„V září, vyvolávám fotky z prázdnin, v září, nejsem sám, kdo vzpomíná...“ Tak nějak to zpíval Karel Gott v jednom ze svých nesčetných hitů. Čím jiným bývá devátý měsíc v kalendáři, než vzpomínkou na právě odcházející léto, na prázdninové kamarády či dovolenou někde daleko od domova?

Konec prázdnin mívám ve vzpomínkách spojený s vrcholícími žněmi. Možná že ještě někde se váží ze slámy malé kvádrové balíky, které pro nás kluky bývaly skvělým materiálem na stavbu pevností neuvěřitelných tvarů a výšek. Statkáři nás ze strniště nevyháněli, vždyť jsme jim svou zábavou šetřili práci. Nemuseli popojíždět po poli, když takhle měli slámu na jednom místě.

Bitvy na posečených obilných polích však bývaly tou poslední prázdninovou zábavou. Za dveřmi byla škola, nové povinnosti. Na hraní nám zůstávala už jen odpoledne, krátící se s přicházejícím podzimem. Na základce to ještě šlo, smutnější byly ale chvíle, kdy jsme povyrostiti a v neděli se rozjžděli na internáty. Byly to právě ty hromady balíků slámy, co nás na první cestu z domova vyprovázely.

Tahle vzpomínka mi v souvislosti s koncem léta vytane na mysli jako první a je spíš jen osobní, patřící mně a mým kamarádům z Vojtíškova. Časy se změnily, namísto malých hranatých slámových balíků jsou k vidění už jen obrovské kotouče, s nimiž se moc zábavy neužije.

Příchod nového školního roku přináší především starosti učitelům, aby se pečlivě připravili na příchod prázdninami roz dováděné školní chasy. Rodiče si musí udělat čas k nákupu školních potřeb a děti... ty se asi nejvíc těší na spolužáky, aby se jim pochlubily, co všechno v létě zažily, kde všude byly.

Přejme si proto, aby se nejen život školáků, ale i nás všech vrátil k normálnímu životu bez restriktí a nutných hygienických omezení.

Arnošt Juránek

Arnošt Juránek
Foto Milošlav Kroutil

Stavební ruch na Sněžníku

Na stránkách Devítky jsme vás již informovali o čilém stavebním ruchu na Králickém Sněžníku. Zatím co na polské straně, navzdory protestům ochránců přírody a peticím z obou stran hranice, se již k nebi začíná vypínat z daleka viditelná konstrukce nové vyhlídkové věže, na straně české pokračuje odklizení stavební sutě po bý-

valé Liechtenštejnově chatě. Stržena byla i základová deska a bývalou turistickou útulnu u sošky sluněte nahradí zídka, připomínající její základy.

Snímky byly pořízeny 20. července tohoto roku.

Jak plyne čas v Mateřské škole Malá Morava

Vážení rodiče, přátelé naší mateřské školičky. Čas plyne jako voda, vaše děti se postupem času mění v dospěléjší osoby a pomalu začínají měnit své nároky, potřeby na jejich vzdělávání. V poslední době se spousta věcí a situací neustále mění, lidé si procházejí složitými, ale i krásnými situacemi. Oblast školství rovněž neustále nastavuje nová pravidla, která jsme jako organizace povinni dodržovat. Snažíme se o to z plných sil. Výsledkem naší práce za poslední období je sdělení ČŠI - inspekční zpráva, na stránkách této kontrolní organizace.

Dovolte mi, abych poděkovala všem rodičům, pedagogům, nepedagogům, organizacím, osobám, kteří s námi spolupracovali a spolupracují. Výsledek, kterého jsme dosáhli, je výsledek dobré vzájemné spolupráce nás všech. Kromě tohoto bodu bylo pracoviště mateřské školy ohodnoceno jako naprosto vyhovující organizace v oblasti GDPR „ověřená společnost“, ředitelka MŠ přebírala ocenění na krajském úřadě v Olomouci. Tohoto ocenění si velice vážíme. Nadále pracujeme na tomto ohodnocení a snažíme se o další rozvoj školy v této oblasti. Dalším důležitým bodem pro naši školičku je naprosto dostačující počet dětí zapsaných za jednotlivá období. Ředitelka MŠ dodržuje počty zapsaných dětí pro předškolní vzdělávání dle vyhlášek a zákonných nařízení. Tady bych jen podotkla, že toto je důležité pro podmínky vzdělávání.

Dovolte mi, abych vám přiblížila aspoň pár bodů, na který jsme se zaměřili, a které bychom chtěli uskutečnit.

Budova mateřské školy vytvořila pro děti pěkné, čisté prostředí. Proběhly rekonstrukce vnějších i vnitřních prostorů, pro děti bylo nakoupeno dostatečné množství didaktických pomůcek, hraček, knih, audiovizuální techniky a jiného potřebného vzdělávacího materiálu. Možná už někteří víte, že ředitelka MŠ v průběhu několika let zajistila dotační program z tzv. šablony, který je určen na zlepšení vzdělávacích podmínek celého pracoviště. V současné době ukončujeme druhý a zažádali jsme o třetí část. Tento program naší škole umožňuje zajistit například projektové dny v MŠ nebo mimo ní. Měli jsme třeba: velké pojízdné planetárium, polytechnickou universitu, poznávali jsme svět sladkovodních ryb v doprovodu pana Lukáše Mýsky nebo to byly projekty např. „Poznáváme život včel“, kdy se pan Mgr. Jaromír Straka z Vysoké věnoval dětem z naší školičky celé dopoledne a seznamoval je se životem včel. Děti poslouchaly a plnily úkoly s nadšením. Rovněž i Paní Alena Turoňová mladší vytvořila pro děti projektový den, kdy se plně a moc hezky věnovala dětem. Děti se v projektu seznamovaly s pohádkovými bytostmi, plnily úkoly, hledaly poklad, hrály si, baštily a všem bylo veselo. Děti si mohly zatančit v doprovodu odbornice Paní Vičarové atd. Tento program moc pomáhá všem školám, nejenom té naší. Takovým dalším důležitým bodem, který jsme si dali za úkol je, vystavět novou část zahrady školy, kde by mohlo probíhat vzdělávání venku v přírodě. Ředitelka MŠ a paní Olga Temňáková vytvořily žádost o dotaci, kterou se podařilo získat a v průběhu několika měsíců bude projekt realizován. Už se moc těšíme. Děkujeme zastupitelstvu obce, že nám umožnilo se k tomuto projektu připojit.

Prostředí MŠ je vždy krásně vyzdobené pracemi vašich dětí. Ředitelka MŠ se zaměřila na

rozvoj komunikace s okolními školami z oblasti Králík např. MŠ Pivovarská a MŠ Prostřední Lipka. Výsledkem velmi pěkné vzájemné spolupráce jsou akce konané v naší školce: plavecký výcvik, lyžařský výcvik, oslava příjezdu Sv. Martina, bubnování s Davidem Andržem, divadelní vystoupení, výlety a jiné akce. Tyto akce byly a vždy jsou pěkné, když si představíte, že tak malé pracoviště je schopno se postarat např. o 80 dětí a 25 dospělých osob na jedné akci, je to moc potěšující. Nadále počítáme se spoluprací těchto škol. Velice si jí vážíme. Další rozvoj v oblasti komunikace se školami se ředitelka MŠ zaměřila na komunikaci se ZŠ Králíky, protože čím dál více dětí z obce Malá Morava navštěvuje právě ji a své vzdělávání začínají tam. Jednou krásnou vzpomínkou je přijetí naší organizace ke spolupráci při tamní tvorbě vánoční výstavy, do které se mohla i MŠ Malá Morava zapojit. Výsledkem bylo vyrobené osvětlené vánoční město sněhuláků, jeden krásný velký sněhulák tvoření ze 460 kelímků a jiné výrobky. Děkuji panu řediteli Mgr. Kubičkoví a jeho pracovnímu týmu, který nás mezi sebe přijal moc hezky.

Ředitelka MŠ se zaměřuje na to, aby vaše děti měly co nejvíce podnětů pro jejich osobní rozvoj v oblasti sociální komunikace. Zajišťujeme spoustu pěkných výletů pro děti, rodiče a děti, podle možností a podmínek školy. Vždy je důležité pokrýt náklady na dopravu a vstup.

V roce 2021 v září uskuteční MŠ akci, kterou ještě nekonala a tou je „Škola v přírodě“. Děti ve věku 4-6 let odjedou na 5 dní pryč od svých maminek a tatínek. Tato akce je velice náročná na dodržení bezpečnostních podmínek. Pravidelně komunikujeme s rodiči, dostali veškeré informace a teď už se jen těšíme a hurá do víru Jeseníků. Ředitelka zajistila všechny body, které je třeba

zajistit, a věřte, že toto není žádná legrace. Děkuje rodičům za spolupráci.

V oblasti podmínek pro vzdělávání dětí se ředitelka MŠ zaměřila na to, co je třeba ještě zlepšit například v oblasti řečových dovedností dětí, protože spousta dětí v ČR má problémy s výslovností jednotlivých hlásek. Kromě této oblasti se zajímáme a hledáme metody a techniky ve vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Tady je třeba si uvědomit, že rozhodující krok ve všem máte vy jako rodiče. Pedagogové pouze doporučují, a pokud nic nepodnikneme jako rodiče, výsledek zlepšení nenastane. MŠ každým rokem umožní logopedické vyšetření na pracovišti školy panem Mgr. Jiřím Křížem, který je naprostý odborník a skvělý člověk, jemuž patří neskonale díky a obdiv. Vřele ho dětem doporučuji. Neustále komunikujeme s pracovištěm PPP Šumperk. Ředitelka MŠ se zaměřuje na studium rozvoje dětské osobnosti ve spolupráci s psychology. Důvodem jsou zkušenosti ze své práce a z návštěv jiných škol, školení, vzdělávání. Potvrdilo se, že děti v dnešní době mají nastavené hranice tak, že mohou vše, co chtějí, a úplně je opomíjena stránka emočního, sociálního rozvoje dítěte. Děti jsou více nesamostatné, bojácné, mají problémy v komunikaci s jinými dětmi, lidmi, mají negativní přístup k práci.

Děti, se kterými jsme spolupracovali, jsou, byly a vždy budou lidské bytosti a my jim přeje- me jen tu nejlepší budoucnost v této těžké době.

Děkují všem rodičům, organizacím a zastupitelům za spolupráci.

Brzy na viděnou.

**Pracovní kolektiv
MŠ Malá Morava**

Rys ostrovid se objevil také u nás

Tak se i u nás ukázala naše největší kočka, a to rys ostrovid. Několik občanů mělo to štěstí, že zahlédli a mohli pozorovat tuto krásnou kočku. Protože je ale tento rys označen obojkem s monitorovacím zařízením, mají ochránáři přehled, kde se zrovna pohybuje.

Ihned se ale vyskytly obavy, že může napadnout člověka. Ale rys ostrovid je plachá, samotářsky žijící šelma. Ještě v 18. století obývala tato elegantní kočka většinu našich horských lesů. Postupně ji však lovci vyhubili. Až od poloviny 20. století se k nám ryši postupně vrací. Především do Beskyd, Javorníků a jihozápadních Čech. Dnes u nás volně žije něco kolem sta rysů. Jedná se o velmi ohrožený druh. Kočka velká asi jako ovčácký pes, váží okolo 20 kilogramů. S délkou těla až 120 cm je největší kočkovitou šelmou Evropy.

Má krátké štětičky v trojúhelníkových uších, černý konec krátkého ocasu a skvrny na kožichu, podle kterých můžeme jednotlivé jedince odlišit. Podobně jako se člověk od člověka liší otisky prstů. Dožívá se 16–18 let.

Samci vedou samotářský život. Ale v období během února až března opouštějí své obvyklé trasy a vydávají se hledat partnera. Samice rodí po deseti týdnech 1–4 mláďata, zpravidla v houštinách, skalních dutinách či pod vývratem. Ta s ní zůstávají až do další říje.

Rys je skvělý lovec, má dobře vyvinutý sluch a zrak. Myš dokáže zaměřit z 65 metrů!

Divočina potřebuje rysa. Jeden rys obývá teritorium o rozloze až 400 kilometrů čtverečních. Takový prostor nachází především v horských lesích nejen národních parků. Zde ho také méně ohrožují pytláci. Má rád klid, potřebuje úkryty pro svá kořata a dobré rozhledy v podobě skalních říms či vyvrácených stromů pro lov zvěře. I přesto dokáže žít mimo divočinu.

Rys je důležitou součástí potravního řetězce, který udržuje v přírodě rovnováhu. Díky tomu, že loví převážně srnčí zvěř, ale také laně nebo muflony, ochraňuje divočinu a napomáhá jejímu

rozšíření. Tzv. vysoká zvěř totiž okusuje mladé stromky a brání přirozené obnově lesa. Tím velmi pomáhá divočině. Proto, nemusíme mít obavu, že rys někomu ublíží.

Rys, který se zde zdržoval, byl vypuštěn v Polsku a odchován v zajetí. Proto částečně ztratil přirozenou plachost a vyhledával obživu u některých lidí přímo ve dvoře. Osobně doufám, že se už vrátil do své domoviny a k nám již nezavítá.

Jiří Kamp

Staré Město pod Sněžníkem

Na vrcholu Větrov byla otevřena nová rozhledna se dvěma vyhlídkami

Na vrchu Větrov nad Starým Městem byla v pátek 9. července slavnostně otevřena nová Dalimilova rozhledna, která je replikou bývalé rozhledny na Králickém Sněžníku.

Rozhledna je vysoká 34 metrů a na její otevření navzdory nepříznivému počasí na Větrov dorazily stovky lidí z širokého okolí i Polska. Kamenná rozhledna stojí na zelené turistické trase mezi chatou Paprsek a Starým Městem pod Sněžníkem. Nabízí výhledy na Staroměstsko a okolní masivy Rychlebských hor, Hrubého Jeseníku a Králického Sněžníku.

Dalimilova rozhledna má podobu historické vyhlídkové věže, která byla v roce 1899 zprovozněna na Králickém Sněžníku. Tato rozhledna byla zbourána v 70. letech minulého století polskou armádou. Vrchol Králického Sněžníku je na území Polska, takže volba pro umístění nové rozhledny padla na kopec Větrov. Dvě vyhlídkové věže jsou přístupné po 130 žulových schodech zaklíněných do sebe, na které navazuje ocelové točité schodiště s dalšími 40 schody.

Řemeslo je řemeslo

„Rozhledna jako taková je zajímavé a komplikované stavební dílo, takže technických výzev byla celá řada. Nové technologie a materiály nám

stavbu usnadnily a je díky nim také bezpečná, ale řemeslo a ruční práce jsou stále stejné. Řemeslo je řemeslo a tím také zůstane,“ uvedl generální projektant rozhledny Jiří Tomeček.

Výstavba rozhledny na Větrově byla zahájena v roce 2017. Založení stavby je provedeno na 16 pilotech o délce šest metrů, které jsou zapuštěny do skalního podloží vyztuženého speciálním technologickým postupem. Celou váhu rozhledny nese pět žulových pilířů v dolním sále, spojených v kamennou klenbu. Vnitřní zatížení velké věže je rozloženo do pěti železobetonových sloupů vysokých deset metrů přenášejících váhu na klenbu horního sálu a do bočních stěn.

„Jsem si zcela jist, že všichni, kteří odsud pocházejí anebo zde žijeme, o původní sněžnické rozhledně víme, ať už z vyprávění či starých pohlednic. Všichni nějak cítíme, že k tomuto kraji stále patří. Naše rodina zde žila již před válkou, chtěli jsme našemu regionu tento její historický symbol vrátit. Hlavně bych rád poděkoval všem, kteří se na její výstavbě podíleli, chtělo to nejen odbornost a fortel, ale i srdce a odhodlání uspět a dílo dokončit,“ uvedl investor rozhledny Dalimil Mika.

Zdroj: sumpersky.denik.cz

Foto: ČTK

Předvolební zamyšlení

Zdravím vás, občané Malé Moravy a všechny vás, co žijete v krásném podhůří Sněžných hor a pod jich nejvyšším vrcholem - Králickým Sněžníkem.

Já - jmenuju se Jan Smítal a su z Mohelnice - vám opravdu tak trochu závidím, a proto se k vám rád vracím. Krom jiného sem navštívil akce Malomoravské buchtý ve Vojtíškově, kde sme společně zazpívali i Moravskou hymnu a společně pořádáme Pochod k pramenu Moravy. K tomu musím ještě přidat, že i se Starým Městem pod Sněžníkem společně i Mezinárodní výstup na Králický Sněžník, a to vždy první sobotu v září, aby ten výčet byl kompletní.

No, a nyní se dostávám k tomu, proč je nadpis tohoto krátkého příspěvku - Předvolební zamyšlení. Je to proto, že nás začátkem října čekají poslancecké volby. To máme my obyčejní, konečně šanci ovlivnit tu politiku. Tady je možnost i pro malé strany a abych byl konkrétní je tady například politická strana Moravané. Členi této strany sou i tady v tomto severním koutu Moravy, a když získají vaše hlasy, mohou ledacos i pro vás všechny tady udělat.

Podíváte-li se, zjistíte, že na kandidátní listině Moravanů figurují i známé osobnosti jen kousek od vás a co je potřeba zdůraznit - mají i určité zkušenosti.

Tak přátelé, zde platí v plné míře to pořekadlo - že jak si to uděláme, tak to budem mít, že. Tak se mějte pěkně a hlavně zdravě v tom podhůří Sněžných hor.

Jenda Smítal z Mohelnice

Zápis z 12. zasedání Zastupitelstva obce Malá Morava, konaného dne 17. 6. 2021 od 16.00 hodin v zasedací místnosti obecního úřadu

Poznámka: Tento zveřejněný Zápis je upraven (jsou zveřejněny pouze iniciály jmen a příjmení osob, které nesouhlasí s uveřejněním) z důvodu dodržení přiměřenosti rozsahu zveřejňovaných osobních údajů podle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů v platném znění. Zveřejněné osoby jsou zde uvedené s jejich souhlasem. Do úplné verze Zápisu mohou v případě potřeby na obecním úřadě kdykoli nahlédnout občané obce od 18 let věku s trvalým pobytem na území obce, fyzické osoby - vlastníci nemovitostí (staveb, bytů, pozemků) na území obce a cizí státní příslušníci, kteří mají trvalý pobyt na území obce. Jiné fyzické osoby a osoby právnické mají možnost získat informace z jednání zastupitelstva obce na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

Přítomní členové zastupitelstva obce: Walter Köhler (1) - dostavil se v 16:10 hod., Jan Kouřil (2) - dostavil se v 16:05 hod., Antonín Marinov (3), Pavel Morong (4), Štěpán Morong (5), Petr Pospíchal (6), Karel Svoboda (7), Ing. René Šebek (8) - dostavil se v 16:05 hod., Mgr. Olga Temňáková (9).

Nepřítomní členové zastupitelstva obce: všichni přítomni.

Přítomní občané: J. U. ml., I. U., M. Š., Š. F., J. R., V. V.

Hlasování zastupitelů: (+) pro, (-) proti, (o) zdržel se hlasování, (x) nepřítomen

Starosta obce v 16:00 hodin zahájil zasedání zastupitelstva obce a sdělil, že veřejnost byla o svolání zastupitelstva informována oznámením vyvěšeným na úřední desce a na webových stránkách obce. Členové zastupitelstva obdrželi pozvánku. Je přítomna nadpoloviční většina členů zastupitelstva, tudíž je, podle ustanovení zákona o obcích, zastupitelstvo usnášeníschopné. Zápis z předešlého jednání byl ověřovateli podepsán, k nahlédnutí je na obecním úřadě v Malé Moravě.

Starosta navrhl, aby se dnešní jednání řídilo tímto programem:

1. Schválení programu jednání.
2. Určení zapisovatele z jednání.
3. Určení ověřovatelů z jednání.
4. Kontrola plnění usnesení z minulého zasedání a zpráva o činnosti obecního úřadu.
5. Mezitímní závěrka 1-3/2021.
6. Závěrečný účet obce za rok 2020.
7. Účetní závěrka Obce Malá Morava.
8. Účetní závěrka MŠ Malá Morava.
9. Rozpočtová opatření.
10. Provedená opatření starosty.
11. Výsledek hospodaření obce za leden až květen 2021.
12. Kalkulace vodného.
13. Dohoda o omezení rozsahu díla.
14. Žádost o pacht pozemků Křivá Voda.
15. Žádost o pacht pozemků Podlesí.
16. Žádost o pronájem pozemků Vysoká.
17. Smlouva o výkonu OLH.
18. Žádost o prodej pozemků Vojtíškov.
19. Žádost finanční dar – Linka bezpečí.
20. Platby za věcná břemena.
21. Souhlasy se stavbami:
 - ČOV Podlesí,
 - Přípojka NN Sklené,
 - Přípojka NN Vojtíškov,
 - RD Zlatý Potok,
 - Vrtaná studna Zlatý Potok,
 - Vrtaná studna Zlatý Potok II.,
 - Přípojka NN Vysoký Potok,
 - RD Podlesí.
22. Plnění plánu financování obnovy vodovodů.
23. Plán financování obnovy vodovodů.

24. Směrnice č. 1/2021.
25. Použití fondu obnovy vodovodů.
26. OZV č. 2/2021.
27. Hospodářský výsledek MŠ Malá Morava.
28. Rozpočtová opatření MŠ Malá Morava.
29. Přijetí dotace na podporu prodejen v obci.
30. Přijetí dotace na Malomoravské slavnosti.
31. Spolek Naše odpadky, z. s.
32. Cyklobus.
33. Dotace na opravu komunikací.
34. Diskuze.
35. Závěr jednání.

1. Schválení programu

Starosta vyzval k diskuzi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

2021/12/01: ZO Malá Morava schvaluje program jednání.

Hlasování: 6:0:0 (schváleno)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
x	x	+	+	+	+	+	x	+

2. Určení zapisovatele z jednání

Starosta určil zapisovatelkou zápisu z jednání paní Mgr. Olgu Temňákovou.

3. Určení ověřovatelů zápisu

Starosta obce určil ověřovatelem zápisu z jednání pana Petra Pospíchala a pana Karla Svobodu.

4. Kontrola plnění usnesení z minulého zasedání a zpráva o činnosti obecního úřadu

Starosta seznámil přítomné s plněním usnesení z minulého zasedání a se zprávou o činnosti obecního úřadu a starosty. Starosta vyzval k diskuzi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

ZO Malá Morava bere na vědomí zprávu o plnění usnesení.

5. Mezitímní závěrka 1-3/2021

Starosta seznámil přítomné se čtvrtletní mezeitímní účetní závěrkou.

V 16:05 se dostavil pan René Šebek a pan Jan Kouřil.

ZO Malá Morava bere na vědomí zveřejnění a obsah mezeitímní účetní závěrky za období 1-3/2021.

6. Závěrečný účet obce za rok 2020

ZO projednalo závěrečný účet obce Malá Morava, tj. údaje o výsledku celoročního hospodaření. Závěrečný účet obsahuje mimo jiné zprávu o přezkoumání hospodaření obce za rok 2020, výsledek hospodaření obce, rozvahu, výkaz zisku a ztrát, přílohu, výsledek hospodaření fondů FRB a SF, hodnotící zprávu finančního hospodaření obce, výsledek hospodaření MŠ, výsledek inventarizace a ukazatel dluhové služby. Závěrečný účet je zveřejněn na úředních deskách a webu obce.

Příjmy celkem po konsolidaci: 17.020.816,12 Kč

Výdaje celkem po konsolidaci: 14.556.326,42 Kč

Zůstatky bankovních účtů k 31. 12. 2020:

Základní běžný účet: 12.368.541,58 Kč

ČNB: 3.222.570,31 Kč

Sociální fond: 286.966,50 Kč

Fond rozvoje bydlení: 678.631,95 Kč

Fond vodohospodářského majetku: 246.258,00 Kč

Dlouhodobé závazky: 2.035.885,00 Kč

Starosta otevřel diskuzi. Nikdo z přítomných se nepřihlásil.

2021/12/02: ZO souhlasí s celoročním hospodařením obce Malá Morava za rok 2020, a to bez výhrad.

Hlasování: 8:0:0 (schváleno)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
x	+	+	+	+	+	+	+	+

7. Účetní závěrka Obce Malá Morava za rok 2020

Starosta předložil účetní závěrku obce a otevřel diskuzi. Nikdo z přítomných se nepřihlásil. Protokol o schválení účetní závěrky je přílohou č. 1 tohoto zápisu.

2021/12/03: ZO v souladu s § 84 odst. 2 písm. b) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění, schvaluje účetní závěrku Obce Malá Morava, sestavenou ke dni 31. 12. 2020 podle vyhlášky č. 220/2013 Sb.

Hlasování: 8:0:0 (schváleno)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
x	+	+	+	+	+	+	+	+

8. Účetní závěrka MŠ Malá Morava za rok 2020

Starosta předložil účetní závěrku Mateřské školy Malá Morava a otevřel diskuzi. Nikdo z přítomných se nepřihlásil. Protokol o schválení účetní závěrky MŠ Malá Morava za rok 2020 je přílohou č. 2 tohoto zápisu.

2021/12/04: ZO v souladu s § 84 odst. 2 písm. b) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění, schvaluje účetní závěrku Mateřské školy Malá Morava, sestavenou ke dni 31. 12. 2020 podle vyhlášky č. 220/2013 Sb.

Hlasování: 8:0:0 (schváleno)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
x	+	+	+	+	+	+	+	+

9. Rozpočtové opatření

Zastupitelstvo obce projednalo rozpočtové opatření č. 100003/2021, včetně důvodové zprávy. Rozpočet byl navýšen v příjmech o 520.000,00 Kč, ve výdajích o 4.820.000,00 Kč a financování bylo navýšeno o 4.300.000,00 Kč. Kompletní znění rozpočtových opatření je v příloze č. 3 tohoto zápisu. Starosta otevřel diskuzi. Nikdo z přítomných se nepřihlásil.

V 16:10 hod. se dostavil pan Walter Köhler.

2021/12/05: ZO Malá Morava schvaluje rozpočtové opatření číslo 100003/2021.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

10. Provedená opatření starosty

Starosta předložil zastupitelům Opatření č. 04,05/2021, kterým starosta obce schvaluje a provádí rozpočtové opatření č. 100001, 100002/2021, tato opatření jsou přílohou č. 4 zápisu. Dále přítomné seznámil s Opatřením starosty č. 3/2021 – o uzavření pachtovních smluv s panem Rychterem J., paní Bartošovou A. a Winterem F.

Starosta otevřel diskuzi. Nikdo z přítomných se nepřihlásil.

ZO Malá Morava bere na vědomí opatření starosty.

11. Výsledek hospodaření obce za období leden až květen 2021

Starosta obce seznámil přítomné s výsledkem hospodaření obce v uvedeném období a poté otevřel diskuzi. Nikdo z přítomných se nepřihlásil.

ZO Malá Morava bere na vědomí zprávu o výsledku hospodaření obce v období leden až květen 2021.

12. Kalkulace ceny vodného na rok 2021

Ve smyslu § 36 odst. 5 zákona č. 274/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, je povinností provozovatele jednou ročně zveřejňovat jasné a úplné informace o výpočtu ceny vodného a stočného. Zastupitelům bylo předloženo porovnání všech položek výpočtu ceny pro vodné a stočné podle cenových předpisů. Obec Malá Morava vlastní a provozuje 5 vodovodů v jednotlivých místních částech Malá Morava, Vojtíškov, Podlesí a Vysoký Potok. Zveřejněná kalkulační je společná za všechny vodovody. Stočné není účtováno.

V loňském roce byla cena fakturovaná:

Cena za 1 m³ vody za období od 1. 1.–30. 4. 2020 19,13 + 15 % DPH = 22,00 Kč.

Cena za 1 m³ vody za období od 1. 5.–31. 12. 2020 20,00 + 10 % DPH = 22,00 Kč.

Podle skutečných nákladů na provoz pro všech 5 vodovodů v roce 2020 vychází cena za 1 m³ vody na 20,00 + 10 % DPH = 22,00 Kč. Cena vody pro rok 2021 se stanovuje na základě předpokládaných nákladů v roce 2021, tzn. je navrženo stanovit cenu za 1 m³ vody na 22,00 Kč včetně DPH.

Starosta otevřel diskuzi. Nikdo z přítomných se nepřihlásil.

ZO Malá Morava bere na vědomí porovnání položek výpočtu.

2021/12/06: ZO Malá Morava schvaluje cenu za odběr 1 m³ pitné vody z obecního vodovodu ve výši 22,00 Kč včetně příslušné DPH.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

13. Dohoda o omezení rozsahu díla

Starosta informoval, že s ohledem na minulá zasedání ZO bylo ukončeno projednávání změny č. 1 územního plánu a tím musí být upravena i stávající smlouva o dílo se společností SURPMO, a. s., Hradec Králové.

Starosta otevřel diskuzi. Nikdo z přítomných se nepřihlásil.

2021/12/07: ZO Malá Morava schvaluje uzavření Dohody o omezení rozsahu díla s firmou SURPMO, a. s., Hradec Králové.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

14. Žádost o pacht pozemků Křivá Voda

Ing. J. R., bytem xxx, požádal obec o pronájem těchto pozemků nebo jejich částí:

- k. ú. Podlesí-město p. č. 2286/3 o výměře 58 m²,

- k. ú. Vlaské p. č. část p. č. 263/1,

- k. ú. Křivá Voda p. č. 100/6 a p. č. 101/7.

Starosta informoval, že záměr pachtu je možný, ovšem pouze za specifických podmínek. Starosta otevřel diskuzi.

2021/12/08: ZO Malá Morava schvaluje záměr pachtu pozemku k. ú. Podlesí-město p. č. 2286/3 o výměře 58 m², k. ú. Vlaské p. č. část p. č. 263/1 - s podmínkou umožnit obci, po předchozím oznámení, skládkování a zpracování dříví na tomto pozemku z obecních lesů, k. ú. Křivá Voda p. č. 100/6 a p. č. 101/7 - s podmínkou umožnění přístupu a příjezdu k chatě na pozemku p. č. st. 28 Křivá Voda.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

15. Žádost o pacht pozemků Podlesí

Pan L. H., bytem xxx, požádal obec o pacht části pozemků p. č. 2264/1 v rozsahu předloženého záměru. Pozemek bude užíván společně s pozemky ve vlastnictví žadatele. Starosta otevřel diskuzi. Nikdo z přítomných se nepřihlásil.

2021/12/09: ZO Malá Morava souhlasí se záměrem pachtu části pozemku p. č. 2264/1, ostatní plocha v k. ú. Podlesí - Město.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

16. Žádost o pronájem pozemků Vysoká

Pan M. K., bytem xxx, požádal obec o dlouhodobý pronájem obecního pozemku p. č. 641/2 o výměře 257 m² v k. ú. Vysoká u Malé Moravy. Pozemek chce využívat za účelem využití přístupu k jeho pozemkům p. č. 90/2 a 90/1, kde plánuje stavět rekreační objekt.

Starosta navrhl žadateli, že jistější způsob zajištění přístupu je zřízením služebnosti na tomto pozemku, a to smlouvou o věcném břemení spočívající ve zřízení služebnosti stezky a cesty na tomto pozemku.

Návrhem je souhlas s uzavřením smlouvy, zřízení služebnosti bude bezúplatně. Žadatelé uhradí náklady spojené s uzavřením smlouvy a zápisem do katastru nemovitostí. Starosta otevřel diskuzi. ZO záměr podpořili.

2021/12/10: ZO Malá Morava souhlasí s návrhem uzavření smlouvy o zřízení služebnosti stezky a cesty na pozemku p. č. 641/2 k pozemkům p. č. 90/2 a 90/1 v k. ú. Vysoká u Malé Moravy.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

17. Smlouva o výkonu OLH

Zastupitelstvu byl předložen návrh nové smlouvy o výkonu funkce odborného lesního hospodáře v obecních lesích. Hospodaření v lesích je vlastník lesa povinen zajišťovat v součinnosti s odborným lesním hospodářem. Odborný lesní hospodář musí mít k této činnosti udělenou licenci orgánem státní správy lesů. Vlastník lesa má právo vybrat si odborného lesního hospodáře, jeho jméno je povinen oznámit orgánu státní správy lesů. Vlastník lesa, který hospodář podle Lesního hospodářského plánu je povinen uzavřít s odborným lesním hospodářem smlouvu o výkonu činnosti. Pro obec dosud vykonává funkci OLH společnost Lesy České republiky, s. p.

K odsouhlasení je nový návrh smlouvy. Cena je vypočtena na základě vyhl. 58/2020 Sb. + valorizované náklady na nadstandardní výkony (tj. cena z roku 2008 + inflace). Odměnu OLH je ve výši 20.443,- Kč čtvrtletně včetně DPH. Nad rámec uvedené odměny odbornému lesnímu hospodáři dále náleží náhrada hotových výdajů účelně vynaložených při provádění činnosti dle této smlouvy. Výsledná roční cena je 98.944,12 Kč ročně, včetně DPH.

Starosta otevřel diskuzi. ZO diskutovali o jménu konkrétního hospodáře.

2021/12/11: ZO Malá Morava schvaluje uzavření smlouvy o výkonu funkce odborného lesního hospodáře v obecních lesích.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

18. Žádost o prodej pozemků Vojtíškov

Manželé S., bytem xxx, požádali o odprodej pozemku p. č. 1807 o výměře 98 m² v k. ú. Vojtíškov. Důvodem je údajné sjednocení pozemků v okolí nemovitosti na adrese Vojtíškov 53. Návrhem je neschválit záměr prodeje,

ovšem ani záměr pachtu, jelikož dle katastru nemovitostí jsou majitelem a uživatelem domu jsou pan Š. a p. L. a ne manželé S.. Starosta otevřel diskuzi. ZO podpořili návrh, až se případný prodej projeví v katastru, tak si mohou opět žadatelé zaslat žádost.

2021/12/12: ZO Malá Morava neschvaluje záměr prodeje pozemku p. č. 1807 o výměře 98 m² v k. ú. Vojtiškov.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

19. Žádost finanční dar – Linka bezpečí

Starosta předložil žádost Linky bezpečí, z. s., o podporu ve výši 5.000,- Kč. Návrhem je žádost podpořit. Starosta otevřel diskuzi. Nikdo z přítomných se nepřihlásil.

2021/12/13: ZO Malá Morava souhlasí s poskytnutím příspěvku 5 000 Kč organizaci Linka bezpečí, z. s.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

20. Platby za věcná břemena

Starosta informoval o celorepublikových problémech při úhradách věcných břemen zřizovaných pro ČEZ a jeho technickou infrastrukturu od 1. 1. 2021. ČEZ v minulosti platil náhradu za věcné břemeno ve výši 5.000,- Kč + DPH za dotčený pozemek. Nyní je toto odmítáno a náhrady za věcné břemeno jsou vyměřovány dle oceňovací vyhlášky č. 441/2013 Sb. ve znění ke dni 1. 1. 2021. Tyto náhrady jsou podstatně nižší. ČEZ, v zastoupení projektantů, v případě, že se nepřistoupí na jejich podmínky, argumentuje zastavením stavby, případně vyvlastněním práva věcného břemene na obecním pozemku. Toto se ovšem může táhnout roky a nejvíce na tom ovšem bude trpět potenciální stavebník, kterému ČEZ například nepostaví přípojky elektriny k jeho domu. Této problematice se věnuje i Svaz měst a obcí ČR, který již téměř 2 měsíce intenzivně vede jednání se společností ČEZ. Starosta otevřel diskuzi. ZO podpořili dosavadní praxi s výší úhrad za věcné břemeno za dotčený pozemek.

2021/12/14: ZO Malá Morava souhlasí s požadavkem na úhradu za věcné břemeno zřizované pro ČEZ a jeho technickou infrastrukturu ve výši 5.000,- Kč + DPH za dotčený pozemek.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

21. Souhlasy se stavbami

ČOV Podlesí

Projektantka K. H. předložila žádost o souhlas se stavbou ČOV na pozemcích p. č. st. 136 a 178 v k. ú. Podlesí-město. Stavebníky jsou M. a E. P. Starosta otevřel diskuzi. Nikdo z přítomných se nepřihlásil.

2021/12/15: ZO Malá Morava souhlasí se stavbou ČOV na pozemcích p. č. st. 136 a 178 v k. ú. Podlesí-město.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

Přípojka NN Sklené

Společnost Eltrab Group, s. r. o., se sídlem Lublaňská 1002/9, Praha, požádala obec o souhlas se stavbou „Malá Mor. – Sklené č. parc. 695/49 NNk“ na obecním pozemku p. č. 822/1 v k. ú. Sklené u Malé Moravy. Jedná se o místní komunikaci. Přípojka bude k nově budovanému domu na pozemku p. č. 695/49.

Součástí důvodové zprávy je také žádost o uzavření smlouvy o smlouvě budoucí o věcném břemeni. Původní navrhovaná úplata byla ve výši 1.000,- Kč. V aktualizované smlouvě je platba za věcné břemeno 2.880,- Kč + DPH + platba za užívání pozemku ve výši 2.120,- Kč + DPH, čili celkem námi požadovaných 5.000,- Kč + DPH za dotčený pozemek. Starosta otevřel diskuzi. ZO danou formu úhrady poplatku podpořili.

2021/12/16: ZO Malá Morava souhlasí se stavbou „Malá Mor. – Sklené č. parc. 695/49 NNk“ na obecním pozemku p. č. 822/1 v k. ú. Sklené u Malé Moravy. ZO souhlasí s uzavřením smlouvy o smlouvě budoucí o věcném břemeni v předloženém znění.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

Přípojka NN Vojtiškov

Společnost Ing. Bartčec, Lublaňská 1002/9, Praha, požádala obec o souhlas se stavbou „Vojtiškov – č. parc. 39 NNk“ na obecních pozemcích 1811/1, 1804/6 a 1813/1 v k. ú. Vojtiškov. Přípojka bude k nově budovanému odběrnému místu na pozemku p. č. 111/2. Součástí důvodové zprávy je také žádost o uzavření smlouvy o smlouvě budoucí o věcném břemeni. Navrhovaná úplata je ve výši 1.980,- Kč + DPH za každý dotčený pozemek, celkem tedy 5.940,- Kč + DPH. Starosta otevřel diskuzi. ZO podpořilo návrh požadovat částku jako dosud 5.000,- Kč za každý dotčený pozemek + DPH.

2021/12/17: ZO Malá Morava podmienečně souhlasí se stavbou „Vojtiškov – č. parc. 39 NNk“ na obecních pozemcích 1811/1, 1804/6 a 1813/1 v k. ú. Vojtiškov v případě platby 5.000,- Kč za věcné břemeno za každý dotčený pozemek.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

RD Zlatý Potok

Společnost Zlatý Potok s.r.o., se sídlem Ochoz u Brna 423, zastoupená panem Jiřím Podaným, požádala obec o souhlas se stavbou objektu pro rodinnou rekreaci na pozemku p. č. 368/15 a st. 46 v k. ú. Zlatý Potok včetně napojení nemovitosti na účelovou komunikaci na pozemku p. č. 545/4 a 376/6. Starosta otevřel diskuzi. Nikdo z přítomných se nepřihlásil.

2021/12/18: ZO Malá Morava souhlasí se stavbou „Objekt pro rodinnou rekreaci“ na pozemku p. č. 368/15 a st. 46 v k. ú. Zlatý Potok, včetně napojení nemovitosti na účelovou komunikaci na pozemku p. č. 545/4 a 376/6.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

Vrtaná studna Zlatý Potok

Mgr. O. Z., bytem xxx, požádala obec o souhlas s výstavbou vrtané studny a vodovodu na pozemcích p. č. 425/4 a p. č. 424/4 v k. ú. Zlatý Potok, pro zásobení objektu rodinného domu č. p. 22. Hloubka studny bude 30 metrů, majitelem pozemku je pan M. Z., investorkou je žadatelka. Starosta otevřel diskuzi. Nikdo z přítomných se nepřihlásil.

2021/12/19: ZO Malá Morava souhlasí se stavbou vrtané studny a vodovodu na pozemcích p. č. 425/4 a p. č. 424/4 v k. ú. Zlatý Potok.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

Vrtaná studna Zlatý Potok II.

P. a H. B, bytem xxx, požádali obec o souhlas s výstavbou vrtané studny na pozemcích p. č. 138/5 v k. ú. Zlatý Potok, dle projektu hydrogeologických průzkumných prací, za účelem zřízení vlastního zdroje vody pro rekreační chatu. Starosta otevřel diskuzi. Nikdo z přítomných se nepřihlásil.

2021/12/20: ZO Malá Morava souhlasí se stavbou vrtané studny na pozemcích p. č. 138/5 v k. ú. Zlatý Potok.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

Přípojka NN Vysoký Potok

Společnost Emonat Olomouc, požádala obec o souhlas se stavbou „Malá Morava – Vysoký Potok – č. parc. 20 NNk“ Přípojka bude k nově budovanému odběrnému místu na pozemku p. č. 72. Starosta otevřel diskuzi. Nikdo z přítomných se nepřihlásil.

2021/12/21: ZO Malá Morava souhlasí se stavbou „Malá Morava – Vysoký Potok – č. parc. 20 NNk“ na p. č. 72 v k. ú. Vysoký Potok.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

RD Podlesí

Manželé E. a M. P., bytem xxx, požádali obec o schválení žádosti o provedení elektrické přípojky na vlastní náklady stavebníka přes obecní pozemek. Veškeré stavební a přípojné práce budou probíhat výhradně z vlastních prostředků stavebníka. Dále podali žádost o souhlas s výstavbou domu pro individuální rekreaci na p. č. 136 a p. č. 176, k. ú. Podlesí - město, které jsou ve vlastnictví stavebníka. Starosta otevřel diskuzi. Nikdo z přítomných se nepřihlásil.

2021/12/22: ZO Malá Morava souhlasí se stavbou domu pro individuální rekreaci na p. č. 136 a p. č. 176, k. ú. Podlesí – město, včetně stavby elektrické přípojky na obecních pozemcích na vlastní náklady manželů Pospíchalových.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

22. Plnění plánu financování obnovy vodovodů

Obec Malá Morava, jako vlastník vodovodu a kanalizace, je povinna podle § 8 odst. 1 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), zajistit jejich plynulé a bezpečné provozování, vytvářet rezervu finančních prostředků na jejich obnovu. Podle § 8 odst. 11 zákona o vodovodech a kanalizacích je povinna zpracovat a realizovat plán financování obnovy vodovodů a kanalizací. Pro rok 2020 nebylo naplánováno vynaložení finančních prostředků na obnovu vodohospodářské infrastruktury. Čerpání fondu na obnovu vodohospodářského majetku nebylo uskutečněno. Finanční prostředky ve výši 50.000,- Kč byly přesunuty do tvorby prostředků na obnovu financování vodohospodářského majetku. ZO byl předložen dokument Plnění Plánu financování obnovy vodovodu a kana-

lizace v majetku Obce Malá Morava za rok 2020. Starosta otevřel diskuzi. Nikdo z přítomných se nepřihlásil.

ZO Malá Morava bere na vědomí Plnění Plánu financování obnovy vodovodu a kanalizace v majetku Obce Malá Morava za rok 2020.

23. Plán financování obnovy vodovodů

Obec je dle § 8 odst. 11 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích) povinna zpracovat a realizovat plán financování obnovy vodovodů a kanalizací, a to na dobu nejméně 10 kalendářních let. ZO byl předložen dokument Plán financování obnovy vodohospodářské infrastruktury (vodovody, úpravny vody, ČOV a kanalizace v majetku Obce Malá Morava na období let 2021 až 2030. Starosta otevřel diskuzi. Nikdo z přítomných se nepřihlásil.

2021/12/23: ZO Malá Morava schvaluje Plán financování obnovy vodohospodářské infrastruktury (vodovody, úpravny vody, ČOV a kanalizace) v majetku Obce Malá Morava na období let 2021 až 2030.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

24. Směrnice č. 1/2021

ZO Malá Morava na svém zasedání dne 17. 12. 2015 usnesením č. 2015/07/11 odsouhlasilo zřízení Fondu na obnovu vodohospodářského majetku a usnesením č. 2015/07/12 schválilo Pravidla pro tvorbu a čerpání fondu na obnovu vodohospodářského majetku - Vnitřní směrnici č. 2/2015. Touto směrnici byla stanovena pravidla pro tvorbu a čerpání fondu obnovy vodohospodářského majetku v návaznosti na Plán financování obnovy vodovodů a kanalizací Malá Morava pro období let 2016-2020. Vzhledem k aktualizaci plánu je nutné aktualizovat i pravidla pro tvorbu a čerpání fondu na obnovu vodohospodářského majetku, a to vydáním nové vnitřní směrnice. Starosta otevřel diskuzi. Nikdo z přítomných se nepřihlásil.

2021/12/24: ZO Malá Morava schvaluje Vnitřní směrnici č. 1/2021 - Pravidla pro tvorbu a čerpání fondu obnovy vodohospodářského majetku.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

25. Použití finančních prostředků z fondu obnovy vodovodů

V roce 2021 je nutné realizovat obnovu části vodovodu Podlesí. Jedná se o výměnu části stávajícího vodovodního řadu. Na tuto obnovu je možné použít finanční prostředky z Fondu obnovy vodohospodářského majetku, který má Obec Malá Morava k tomuto účelu zřízen, a to do výše 100.000,- Kč. Starosta otevřel diskuzi. ZO záměr podpořili.

2021/12/25: ZO Malá Morava schvaluje použití finančních prostředků z Fondu obnovy vodohospodářského majetku na obnovu části vodovodu Podlesí, a to do výše 100.000,- Kč.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

26. OZV č. 2/2021

Předmětem a cílem OZV je regulace volného pohybu psů na veřejném prostranství v obci Malá Morava. Kromě ochrany samotných psů (např. jako opatření bránící zranění psa při kolizi s dopravními prostředky, útoku psa či napadení jiných psů a dalších zvířat) je cílem také zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku (zejména ochrana bezpečnosti, zdraví a majetku) a rovněž zajištění čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, ochrana životního prostředí, veřejné zeleně a užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti. Starosta otevřel diskuzi a popsal přínosy i úskalí tohoto omezení. ZO vytvoření OZV podpořili, diskuze byla nad jejím dodržováním a odpovědností občanů obce samotných.

2021/12/26: ZO Malá Morava schvaluje Obecně závaznou vyhlášku obce č. 2/2021, kterou se stanovují pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství v obci Malá Morava.

Hlasování: 8:0:1 (schváleno)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
+	+	0	+	+	+	+	+	+

27. Hospodářský výsledek MŠ Malá Morava

ZO byla předložena zpráva o výsledku hospodaření MŠ Malá Morava, příspěvkové organizace za rok 2020 a žádost o převedení kladného hospodářského výsledku za rok 2020 do rezervního fondu MŠ Malá Morava. Starosta otevřel diskuzi. Nikdo z přítomných se nepřihlásil.

2021/12/27: ZO Malá Morava schvaluje výsledek hospodaření MŠ Malá Morava, příspěvkové organizace za rok 2020 a ZO schvaluje převod kladného hospodářského výsledku za rok 2020 ve výši 12.877,22 Kč do rezervního fondu MŠ Malá Morava, příspěvkové organizace.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

28. Rozpočtová opatření MŠ Malá Morava

Obec Malá Morava schválila v roce 2020 rozpočet pro MŠ Malá Morava na rok 2021. V průběhu roku 2021 došlo ke změnám, které byly ZO předloženy. Příjmy a výdaje byly navýšeny o 11.943,83 Kč.

Upravený rozpočet MŠ Malá Morava na rok 2021

Příjmy 2.616.163,83 Kč

Výdaje 2.616.163,83 Kč

Starosta otevřel diskuzi. Nikdo z přítomných se nepřihlásil. Kompletní znění rozpočtového opatření je v příloze č. 5 tohoto zápisu.

2021/12/28: ZO Malá Morava schvaluje rozpočtové opatření č. 1/2021 MŠ Malá Morava, příspěvkové organizace.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

29. Přijetí dotace na podporu prodejen v obci

Obec Malá Morava uspěla se žádostí o poskytnutí dotace z POV Olomouckého kraje, v dotačním programu „Podpora venkovských prodejen“. Od Olomouckého kraje získáme dotaci ve výši 60.000,- Kč. ZO je předložena smlouva o poskytnutí dotace. Spoluúčast v tomto případě je 60.000,- Kč, to znamená, že i obec poskytne subjektům částku 60.000,- Kč. Starosta otevřel diskuzi. Nikdo z přítomných se nepřihlásil.

2021/12/29: ZO Malá Morava souhlasí přijetím dotace z Programu obnovy venkova Olomouckého kraje 2021 na podporu venkovských prodejen a schvaluje uzavření smlouvy s Olomouckým krajem o poskytnutí dotace.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

Starosta dále informoval, že o finanční podporu si požádaly dva subjekty, které provozují v obci prodejnu potravin. Návrhem je poskytnout těmto subjektům dotaci každému ve výši 60.000,- Kč na rok 2021 a to formou smlouvy o poskytnutí neinvestičního transferu, která je součástí důvodové zprávy. Smlouva je téměř totožná jako v loňském roce, jenom je zde podmínka provozování prodejny minimálně 24 měsíců. Starosta otevřel diskuzi. Nikdo z přítomných se nepřihlásil.

2021/12/30: ZO Malá Morava souhlasí s poskytnutím dotace na provoz prodejen v obci Malá Morava ve výši 60.000,00 Kč na prodejnu a schvaluje uzavření smlouvy s panem P. P., bytem xxx, a panem J. Z., bytem xxx.

Hlasování: 8:0:1 (schváleno)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
+	+	+	+	+	0	+	+	+

30. Přijetí dotace na Malomoravské slavnosti

Starosta informoval o podpoře Malomoravských slavností v roce 2021 ze strany Olomouckého kraje ve výši 10.000,- Kč a dále byla předložena smlouva na zajištění programu s firmou Rascals Agency, Lubomír Roščák, Ostrava, na zabezpečení kulturního programu. Slavnosti se budou konat v sobotu 14. 8. Starosta otevřel diskuzi. ZO pořádání slavností podpořili.

2021/12/31: ZO Malá Morava souhlasí s přijetím dotace z Programu podpory kultury v Olomouckém kraji 2021 na Malomoravské slavnosti a schvaluje uzavření smlouvy s Olomouckým krajem o poskytnutí dotace.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

2021/12/32: ZO Malá Morava schvaluje uzavření smlouvy na Malomoravské slavnosti 2021 se společností Rascals Agency, Lubomír Roščák, Ostrava.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

31. Spolek Naše odpadky, z. s.

Odpadová společnost ISNO IT, s. r. o., Uherčice, která provozuje systém Inteligentního nakládání s odpady, který využívá i obec Malá Morava, se z důvodu konkurenceschopnosti rozhodla založit spolek Naše odpadky, z. s., který by měl být společenstvím měst a obcí zaměřeným na efektivnější řešení problematiky nakládání s odpady. Města a obce, které nevstoupí do spolku a budou využívat systém inteligentního nakládání s odpady, budou muset počítat s navýšením ceny za tyto služby. ZO byly předloženy tři varianty budoucí spolupráce. Starosta otevřel diskuzi. ZO se rozhodlo využít variantu vstupu do spolku a možnost daný systém ovlivnit. Výše členského příspěvku je 12.000,- Kč. Paní Olga Temňáková ještě upozornila na prověření odpovědnosti za hospodaření spolku jejími členy.

2021/12/33: ZO Malá Morava souhlasí s výpovědí smlouvy č. 8/2017 se společností ISNO IT s.r.o. dále ZO Malá Morava souhlasí se vstupem obce do spolku NAŠE ODPADKY, z. s., a ZO Malá Morava souhlasí s uzavřením smlouvy č. 37/2021 o poskytování služby MESOH.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

32. Cyklobus

Obec Dolní Morava a město Staré Město se dohodly na prázdninovém provozování cyklobusu mezi těmito místy. Cyklobus bude zastavovat i u Vojtíškovy a Malé Moravy. Financování zajišťují tyto dvě municipality. Návrhem je zvážení možnosti příspěvku na provoz cyklobusu. Starosta otevřel diskuzi. Část zastupitelů bylo zásadně proti této podpoře a tím také podpoře zvýšení cykloturismu v naší oblasti, kde je už tak příroda decimována. Starosta navrhl podporu ve výši 50.000,- Kč. Pan Pavel Morong navrhl příspěvek ve výši 35.000,-Kč. Pan Jan Kouřil navrhl nepodpořit předloženou aktivitu. Starosta nechal o jednotlivých návrzích a protinávrzích hlasovat.

2021/12/34: ZO Malá Morava neschvaluje příspěvek na cyklobus v trase obec Dolní Morava a město Staré Město ve výši 50.000,- Kč.

Hlasování: 3:0:6 (neschváleno)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
+	+	0	0	0	0	0	+	0

2021/12/35: ZO Malá Morava schvaluje příspěvek na cyklobus v trase obec Dolní Morava a město Staré Město ve výši 35.000,- Kč.

Hlasování: 6:0:3 (schváleno)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
0	0	+	+	+	+	+	0	+

33. Dotace na opravu komunikací

Podle zatím neoficiálních informací uspěla obec se žádostí o dotaci na „Obnovu místních komunikací Malá Morava“ z podprogramu Ministerstva pro místní rozvoj, Podpory obnovy a rozvoje venkova pro dotační titul Podpora místních komunikací. Dotace je ve výši 2.124.000,- Kč. Celkové náklady jsou 2.655.000,- Kč. Na realizaci akce je termín do konce listopadu letošního roku. Starosta navrhl vyhlásit výběrové řízení, kde členové komise vyberou vítězného uchazeče a ZO pověří starostu, aby na základě jejich výběru uzavřel smlouvu o dílo. Starosta otevřel diskuzi. Nikdo z přítomných se nepřihlásil.

2021/12/36: ZO Malá Morava souhlasí s provedením výběrového řízení na realizaci projektu „Obnova místních komunikací Malá Morava“

a pověřuje starostu uzavřením smlouvy o dílo s vítězným uchazečem.

Hlasování: 8:0:1 (schváleno)

34. Diskuze

Paní Olga Temňáková ještě k bodu Cyklobusu požádala o doplnění požadavku loga obce jako podporovatele linky. Pan Pavel Morong doplnil, zda by bylo možné získat nějakou statistiku jízd.

Z občanů se dotazoval pan J. U. ml. na výměnu oken v obecních bytech, odvodnění bytůvek a výstavby odstavné plochy na Malé Moravě. Starosta reagoval, že budou provedena výběrová řízení na všechny uvedené práce a dodávky v tomto roce. Odvodnění budov bude provedeno pracovníky obce.

Pan J. R. dal jen připomínku k VŘ na opravu komunikací, že by se daly práce provádět i v zimních měsících, že to technologie dovolují.

35. Závěr jednání

Žádné další dotazy či připomínky nebyly, a proto starosta obce Antonín Marinov poděkoval všem přítomným zastupitelům, občanům a hostům za účast na dnešním zasedání, popřál jim mnoho zdraví a v 17:05 hodin jednání ukončil.

Přílohy:

1. Protokol o schválení účetní závěrky obce Malá Morava za rok 2020
2. Protokol o schválení účetní závěrky MŠ Malá Morava za rok 2020
3. Rozpočtová opatření č. 100003/2021
4. Provedená opatření starosty
5. Rozpočtové opatření MŠ Malá Morava č. 1/2021

Zápis byl vyhotoven dne 21. 6. 2021

Ověřovatelé zápisu: Karel Svoboda, Petr Pospíchal
Zapsala: Mgr. Olga Temňáková

Starosta obce: Antonín Marinov

Domácí bylinkové mastičky

Měsíček lékařský je nenáročná bylina, která roste od léta až do podzimu. Oranžové květy měsíčku sbíráme jen za slunečního počasí, neboť tehdy jsou léčivé účinky největší, hlavně v něm obsažená rostlinná antibiotika. Mast z jeho kvě-

tů pomáhá nejen při bodnutí hmyzem, ale hojí i pokožku spálenou sluncem, zklidňuje kožní vyrážky, léčí plísň a účinkuje proti opruzením. Pomáhá při popáleninách, snižuje tvorbu jizev na popálené kůži a mírní bolest.

Návod na mast:

Potřebujeme 50 dkg dobrého vepřového sádla (nejlepší je domácí sádlo od střev), které ohřejeme na takovou teplotu, jako když se smaží řízek. Do této vřelé masti nasypeme dvě dvouhrstě měsíčkových květů, necháme vzkypět, zamícháme a odstavíme, překryté na 24 hod. Druhý den směs slabě ohřejeme a přecedíme přes plátno do připravené porcelánové nebo skleněné nádoby a pak naléváme do menších krabiček např. od krémů. Skladujeme v ledničce nebo v mrazáku, aby mast vydržela do dalšího léta.

Výborná je také **řepíková mast**, která má mimo jiné hojivé a dezinfekční účinky a tlumí bolesti.

Potřebujeme: 25 dkg vepřového sádla a dvě hrsti nasekaného řepíku lékařského. Řepík vmícháme do rozpuštěného sádla a necháme dojít k varu, ovšem nevaříme! Necháme v chladu do druhého dne, a poté opět rozpustíme, přecedíme přes plátno a přelijeme do krabiček, v kterých mast utuhne.

Mast na hemoroidy

Potřebujeme: 20 dkg vepřového sádla, 4 dkg drobně nařezaných květů řebříčku i s lističky a 4 dkg drobně nařezaných čerstvých listů z lesních malin. Necháme vzkypět v horkém sádle, zamícháme a odstavíme. Druhý den lehce zahřejeme, vylisujeme přes plátno a nalijeme do malých kelímků. Po vychladnutí uložíme v chladnu a temnu

Tyto mastičky děláme několik let a pomáhají všem v rodině a známým.

Katka Maurerová

Attice

PŘÍLOHA PRO ŽENY

Bršlice – otravný plevel, který můžete s klidem sníst

Postrach pro zahrádkáře, zážrak pro vegetariány – pro to první je plevel bršlice kozí noha nechalně známá dlouhá léta, že má ale své místo také ve zdravých či bezmasých jídelnících a navíc oplývá i nezanedbatelnými léčivými vlastnostmi, je možná překvapující. Až ji proto vyrazíte příště likvidovat na zahrádce, nevyhazujte ji – odnese ji rovnou do kuchyně nebo zařaďte mezi bylinky v domácí lékárnice. Povíme vám proč.

Plevel, kam se podíváš

Jako každý plevel se i bršlice, lidově přezdívána kozí noha, husí noha nebo kerhák, ráda rychle a naprosto nekontrolovatelně množí. Když se jednou objeví v záhonech, bývá téměř nemožné se jí zbavit. Její semena roznáší vítr, a když ji vytrháte a odnesete na kompost, vrátí se vám později při hnojení zpátky. Pomocí svých oddenků se rychle rozrůstá a zahušťuje. Během jediného roku dokáže pokrýt až 3 m² půdy. Čím větší je její porost, tím rychleji ničí ostatní zelené kolegy – kromě trvalek dokáže zahubit i některé druhy listnatých a jehličnatých dřevin.

Na kompost je možné ji bez obav vyhodit poté, co ji po vytržení ze země důkladně usušíme, případně ji můžeme zalít vodou, nechat 3–4 týdny kvasit a následně ji jako zelené hnojivo přidat do kompostu.

Jak se bršlice zbavit?

Zlikvidovat ji je možné chemickým postříkem nebo manuálním vytrháním. Nutno dodat, že druhá varianta je sice o něco (o dost) pracnější, vyplít plevel ze záhonů ručně ale funguje nejlépe. Neohrozíte tím navíc žádné další obyvatele a obyvatele zahrádky. Při pletí je důležité být opravdu poctiví – vytrhávat rostliny bršlice i s kořeny, ideálně předtím, než vykvetou a vysemení se, vyrývat oddenky a vynášet ze záhonu i ty nejmenší části plevele. Celý proces bude nejspíš potřeba po pár týdnech ještě zopakovat, ale vyplatí se vytrvat. Jinak se jí zkrátka nezbavíte.

Pokud se přeci jen rozhodnete zasáhnout chemicky, udělejte to hned zjara, když bršlice teprve raší. Volte k tomu ideálně postřiky na dvouděložné plevele, tedy selektivní herbicidy, například Bofix, Agro Garlon New nebo Dicotex.

Pokud se vám ani jedna z uvedených možností příliš nezamlouvá, můžete ještě rozprostřít po celém záhonu černou netkanou textilii, která bršlici odstříhne od světla.

Využijte její chuť i léčivé schopnosti

1. Poslouží v kuchyni

Není ale nutné bršlici hned vyházovat, pro naše zdraví totiž dokáže být překvapivě velkým přínosem. Chutná podobně jako petržel nebo celer, v kuchyni z ní tak hravě připravíte zelenou polévku, pesto či alternativu špenátu. Přidat ji lze také do salátů, zelených smoothies nebo třeba do nádivky. Příjemně obohatí každé bylinkové máslo nebo bylinkovo-tvarohovou pomazánku, něco do sebe mají ale i čerstvé lístky na krající chleba s máslem nebo lehce osmažené v olivovém oleji.

2. Jako součást domácí apatyky

Díky vysokému obsahu vitamínu C, železa, manganu, karotenoidů i dalších zdraví prospěšných látek se neztratí ani v domácí lékárně. Ať už čerstvá nebo sušená, podporuje bršlice správnou funkci metabolismu, snižuje překyselení organismu a svými močopudnými účinky slouží nejen jako spolehlivá prevence proti močovému a ledvinovému kamením, pomáhá také lépe vylučovat toxiny z těla.

Příznivě působí na zhoršenou pohyblivost kloubů, i proto se doporučuje lidem trpícím revmatismem nebo dnou. Slouží ale rovněž i jako protizánětlivá podpora nebo součást detoxikačních kúr. Kromě nálevů a čajů si z ní můžete přichystat třeba zábal nebo rovnou koupel. K těmto účelům se nejlépe hodí listy a kořen rostliny, samostatně i v kombinaci.

Kde jinde, když ne v záhonech

Pokud vás zmíněný plevel nadchl svými schopnostmi, ale na zahrádce vám neroste, můžete si ho zajít nasbírat do přírody. Nejvíce se bršlici mimo záhony daří v parcích, sadech, na polích nebo v listnatých či smíšených lesích. Obecně na jakýchkoli vlhčích a ideálně polostinných místech.

Zdroj: kupi.cz

Aronie – černá jeřabina

Červenou jeřabinu neboli jeřáb ptačí asi známe všichni, protože roste planě podél cest nebo se i uměle vysazuje podél chodníků na sídlištích. Černá jeřabina – aronie – je však méně známá, což je škoda, protože její plody jsou plné vitamínů a můžeme je mnoha způsoby využít v kuchyni.

Aronie pochází původně ze Severní Ameriky a znali ji i staří Indiáni, kteří sbírali její plody. U nás se pěstuje v zahradách jako okrasný keř, který na jaře kvete bílé a na podzim má červené listy a černé plody.

Plody obsahují zejména vitamíny P a C, vitamíny skupiny B, vitamín E a A, karoten, flavonoidy a jód.

Konzumování plodů aronie má příznivý vliv na činnost štítné žlázy, snižuje vysoký krevní tlak, má protizánětlivé účinky, působí protiskleroticky a žlučopudně.

Domácí ovocný čaj – buď samotné sušené plody aronie, nebo plody aronie + sušené jablечné slupky + sušené plody rakytníku, vše po jednom dílu, zalijeme vroucí vodou a necháme 15 minut louhovat. Přecedíme a pijeme teplý v zimních měsících, můžeme dosladit medem. Díky aronii získáme krásně červenou barvu čaje.

Domácí léčivý kompot – cca 1 kg omytých černých jeřabin smícháme se 750 g cukru, dobře promícháme, naplníme do malých skleniček, nevaříme a uskladníme v chladu a suchu. Konzumujeme 2 lžice kompotu 1× denně po dobu 3 týdnů pro celkové posílení organismu. Taková vitamínová bomba se hodí jak v zimě, tak na jaře.

Zdroj: sazenicka.cz

Naši jubilanti

V srpnu oslavila 91 let
paní **Kamila ŠIKOVÁ**,
85 let
paní **Marie VOBOŘILOVÁ**
a 70 let
pan **Zdeněk PAVLŮ**.

Naším jubilantům srdečně blahopřejeme.

Kam s plechovkou? Šedých kontejnerů je málo, ale třídít kovy je důležitější, než se zdá

Hliník je všude kolem nás. Zatímco kdysi měl cenu vyšší než zlato, dnes jej považujeme za běžnou součást života – a právě proto je dobré vědět, jak jej správně recyklovat. Víte, jak správně třídít odpad a kam s plechovkami?

Plechovky jsou oblíbené

Češi si oblíbili nealkoholické nápoje v plechovkách a nepohrdnou ani pivem nebo dalšími alkoholickými drinky. Stoupá dokonce obliba plechovek ve srovnání se sklem. Největší prodejní čísla má, jak asi správně tušíte, pivo. S velkým nárůstem prodeje nápojů v plechovkách se však násobí objem odpadu.

Recyklace? Ne vždy je to hračka

Poměrně rychle si Češi osvojili um třídít PET lahve – výsledky jsou slušné. V těch správných, tedy žlutých kontejnerech končí průměrně 70 % vyrobených lahví. Oproti plastu jsou na tom hůře zmíněné plechovky – těch skončí ve správných kontejnerech jen okolo 30 %. Přitom právě hliník má potenciál v dalším využití, materiál jde totiž recyklovat opakovaně.

Dovoz odpadu namísto recyklace vlastního

Protože Češi neumí s plechovkami správně naložit, paradoxně nedochází ke zpracování od-

padu, který vzniká u nás, ale zhruba tři čtvrtiny plechovek jsou vykupovány ke zpracování ze zahraničí. Vzorec recyklace tedy není funkční.

Jak u nás probíhá zpracování hliníku?

Dojde k odstranění potisků a barev, následně vzniklý polotovár dostanou na starost hutě. Nakonec takto vyrobený regranulát slouží nikoli k výrobě recyklovaných hliníkových obalů, nýbrž ke zvýšení teploty při tavbě oceli v hutích. Oproti tomu v Německu z odpadu vyrábějí další plechovky. Recyklovaný hliník používá částečně i Plzeňský prazdroj – i tady však dochází k výkupu ze sousedního Německa.

Krok směrem k ekologii?

Zajímavé přitom je, že výroba hliníkových plechovek je energeticky nesmírně náročná. Ekologové se proto snaží šířit osvětu – recyklace dokáže ušetřit 95 % energie a 90 % vody. To jsou důvody, proč rozšířit povědomí i o správném třídění.

Jednou z příčin, proč Češi netřídí správně, ale může být i fakt, že šedých kontejnerů na kov je málo. Počet okolo 9 tisíc na celé území České republiky je ve srovnání s kontejnery žlutými (plasty) opravdu skromný, jedná se o pouhý zlomek. Jednou z možností, jak lépe recyklovat, by

přítom mohlo být zálohování plechovek.

Jak tedy správně třídít hliník?

Hliník doma vyhazujte do zvláštního koše nebo tašky. Mýtem je nutnost omývání – hliníkové obaly a odpad neomývejte, aby zbytky nekončily v kanalizaci. A jak ho poznáte? Nereaguje na magnet, mačká se a snadno se trhá. Do šedých kontejnerů, případně sběrných dvorů, patří:

- nápojové obaly,
- víčka zavařovaček typu omnia,
- hliníkové nádoby,
- konstrukce stanů, lehátek apod.
- plechy a hliníkové součástky.

Podle ministerstva životního prostředí je na tom Česko ve srovnání se skandinávskými zeměmi a Německem naopak dobře se spotřebou hliníkových obalů – ta je oproti zmíněným zemím nízká. Recyklace je na každém z nás – pokud plechovky používáme, měli bychom je umět i správně vyhodit.

Problémem doma zůstává fakt, že hliníkové obaly končí tam, kam rozhodně nepatří – například na skládkách a v komunálním odpadu, v nejhorším případě pak v přírodě. Do běžného odpadu je stále hází okolo 70 % lidí, pětina občanů dokonce netuší, že se plechovky dají třídít.

Houby rostou po dešti, houba vyroste za den. Pozor na největší houbařské omyly

Myslíte si, abyste našli košík plný hub, že musíte do lesa vyrazit po dešti anebo za úplňku? To jste na omylu! Přinášíme vám nejčastější mýty, na které určitě nedávejte, pokud chcete mít hub plný košík.

Mýtus: Houby jsou plné kovů

Často narazíte na lidi, kteří houby nejedí, protože jsou přesvědčeni, že jsou v nich koncentrovány různé škodlivé látky, zejména těžké kovy.

Pravda: Jen voda a vláknina

Základní součástí hub je voda a vláknina. Koncentrace jak zdravých, tak pro tělo nega-

tivních látek je nepatrná a její množství se dá srovnávat s ostatními běžnými potravinami. Výjimkou jsou houby nasbírané na výspěkách dolů, kde se těžily kovy. Ty většinou skutečně obsahují větší množství těžkých kovů.

Mýtus: Houby rostou po dešti

Přísluví platné jen částečně. Pravdou samozřejmě je, že houby k růstu potřebují vláhu, ale první plodnice hub se obvykle začínají klubat zhruba deset dní po dešti, a to nejdříve ty rostoucí mimo les (špičky, žampiony, pýchavky), o pár dní později se přidávají i lesní houby.

Pravda: Deset dní do nové várky

Nemá cenu hned druhý den po dešti vyrazet do lesa s košíkem a očekáváním. Houby, které v takovém případě najdete, jsou určitě starší. Vyrostly dříve a z předchozích deštů.

Mýtus: Houba vyroste za den

Toto obecně rozšířené tvrzení platí jen výjimečně u některých druhů, například hnojníků. Pokud ale čekáte, že tam, kde jste dnes našli „praváka“, jich bude zítra dalších pět, budete zklamání.

Pravda: Musíte si počkat

Ostatním houbám, včetně hřibů, trvá růst několik dnů, obvykle se uvádí čtyři až osm dnů. Jen za mimořádně příznivých podmínek to může být i dříve. Rekordmany pak bývají choroše, některé mohou dorůst i po celý rok.

Mýtus: Houby rostou nejvíce za úplňku

Je pravdou, že dosud nikdo nepublikoval seriózní vědeckou práci, která by se touto problematikou zabývala, a pozorování některých lidí dávají tomuto úsluví za pravdu. Pokud měsíc dokáže ovlivňovat příliv a odliv, proč by nemohl „tahat vodu“ ze země tak, aby houby měly víc vláhy a víc rostly?

Pravda: Není vláha, nejsou houby!

Pravdou ale také je, že pokud nebude před úplňkem tři týdny pršet, houby neporostou bez ohledu na lunární fázi.

OLŠOVÁČEK

PŘÍLOHA PRO DĚTI

Milé děti,

v dnešní době víc, než kdy jindy, je důležité chránit si své zdraví. Jak to ale udělat? Poradíme Vám pár jednoduchých pravidel, která Vám pomůžou se nemocím vyhnout.

V první řadě jsou to hygienické zásady, které pomáhají našemu tělu proti ohrožení. Myjte a dezinfikujte si ruce. Pijte vždy ze své sklenice a jezte pouze ze svého talíře. Ovoce, zelenina a lehká jídla prospějí vašemu zdraví a dodají organismu vitamíny. Tmavé pečivo místo bílého

posílí vaše střeva, ve kterých sídlí velká část imunity - tedy obrany vašeho těla proti nemocem. Cukroví je sladoučké a dobré, ale našemu zdraví neprospívá. Věnujte se pohybu. Je velmi zdravý.

Ale nejen tělem žij člověk. Pro to, abychom byli zdraví, je důležitá ještě jedna věc. Je to pohoda duše. Dobrá nálada, klid, pocit štěstí, pobyt v laskavém prostředí a láska kolem nás i v nás vytváří tu pravou pohodu, do které nemoci nemůžou.

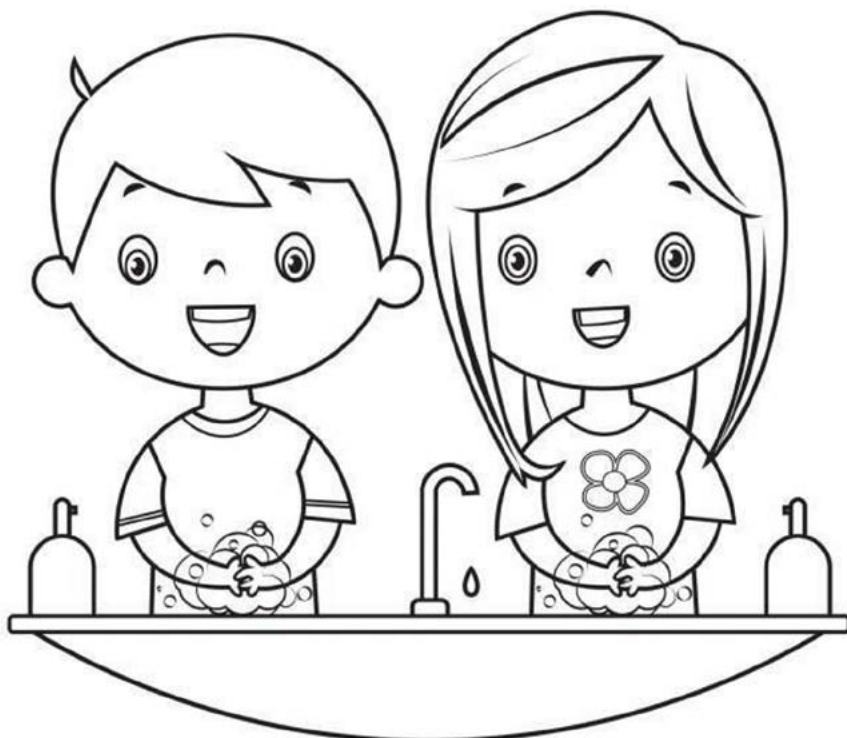
Přejeme Vám, milé děti, hodně štěstí!

Rýmovačky pro zdraví

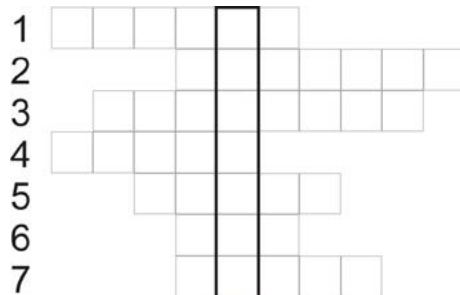
Spočítáme vitamíny 1,2,3,4,
má je v sobě zelenina, ovoce i ryby.
Dejte mi pár vitamínů, prosí naše tělo.
Nač je asi potřebuje?
Aby nebolelo.

Kdo jí málo nebo moc,
kdo nespí, když vládne noc,
kdo sedí a nehýbe se,
neví, jak to voní v lese.
Tomu se pak stává, že ho bolí hlava.

Zdroj: Internet

Doplňovačka

1. Stav těla bez nemoci.
2. Mít někoho moc rád.
3. Mikroorganismus, který způsobuje nemoci.
4. Opak čistoty.
5. Když jsme veselí, naše rty zdobí...
6. Klid zbraní.
7. Úsilí.

O Jožkovi z Vlaského

Před dávnými časy žil v krásném malovaném domku u cesty ve Vlaském chlapec, no, možná již spíše chlap. Jmenoval se Josef, ale všichni mu říkali Jožka. Rodiče mu již zemřeli a mladou ženu doma neměl. Takže vlastně žil zcela sám. Postavou byl vysoký člověk. Měl plavé kudrnaté vlasy, modré oči. Ruce jako lamželeso a ramena velká přes celá záda. Každá mladá dívka, nebo žena, se za ním se zálibou ohlédla.

U domku měl malou zahrádku, kde si pěstoval zeleninu, co potřeboval. Také několik stromů ovocných a k tomu ještě keře rybízů a angreštu. Kousek pole, co měl k domku, používal jen k pěstování lnu, který se mu urodil každý rok. I když bylo doslova škaredé počasí, tak len se mu urodil vždycky. Ten prodal a z toho pak žil. Pracoval ovšem každý den. Protože byl cestářem a udržoval silnice v úsecích Vlaské – Hanušovice a Vlaské - Vysoká. Práce s tím byla celoroční. Pořád na ni bylo co opravovat. Za pár korun, které za tuto dřinu dostával, si obvykle zakoupil nový oblek a nové boty. Ty staré pak používal v práci na silnici. Obvykle mu to tak akorát jednou ročně vyšlo, aby nevypadal jako šupák. V zimě pomáhal větším sedlákům, co posílali své čeledíny s voly do lesa na dříví. Oni pak zase pomáhali za to Jožkovi s uklidáním sněhu na silnici. Spolupráce byla doslova vzorná a tyto silnice byly vždy sjízdné, i když napadlo třeba metr sněhu, což tehdy nebylo v obcích dnešní Malé Moravy a okolí vůbec výjimkou.

Jednou si takhle po ránu vykračuje se svým malým vozíkem, kde si vozil tak leda svačinu, lopatu, velkou březovou metlu a krumpáč, jako obvykle po silnici do Hanušovic. Najednou v místě, kde byla křižovatka s odbočkou do Žlebu, potkal divného chlapíka. Byl to takový obejda. Oblečený v neurčitých, zaplátovaných šatech a v kabátě, na němž byla také samá záplata. Ale taková lidé v tehdejších dobách byli a chodili po žebrotě od obce k obci. Zajímavé na něm byly jen ty jeho oči. Ty nějak divně svítily. Takže ať dělal Jožka, co dělal, nebyl schopen říci, jaké ty jeho oči byly barvy, nebo spíše - jestli vůbec měl oči.

Tulák jej požádal o svačinu, co si Jožka s sebou vezl, že prý má hlad a něco by pojedl. Jožkovi bylo divné, jak je možné, že tulák ví, že má ve vozíku schovanou svačinu. Moc ale o tom nepřemýšlel, a protože byl i člověk s dobrým srdcem, tak se s tulákem o tu svačinu rozdělil. Byl to chleba namazaný sádlem.

Jak pojedli, Jožka se ohlédl a najednou byl tulák pryč. Jožka neměl čas o tom moc přemýšlet, protože spěchal do Hanušovic na cestářství, kde měl opět dostat výplatu za uplynulé období. Byl to plat za tři měsíce.

Jožka vyfasoval mzdu. Šel si jako obvykle koupit nové šaty a nové boty. Použil na to i peníze, co si za rok našetřil. A opět šel domů do Vlaského. Jak tak jde, tak na křižovatce silnic směrem do Starého Města pod Sněžníkem jej opět zastavil nějaký podivný tulák. V mnohém se podobal tomu tulákovi, co potkal ráno, ale tento byl nějaký jiný. Opět mu nebylo možné pohlédnout do očí. Tak se mu v nich jiskřilo, že nebylo jasné, jaké barvy jsou a dokonce ani kam se ten podivín vlastně dívá. A hned spustil na Jožku, že ví, že má u sebe peníze a že by mu měl dát nějaký šesták. Potřebuje si prý koupit také něco na sebe,

že dobře ví, že bude velmi tuhá zima. Jožkovi to bylo divné, protože bylo léto a celý den bylo horko a parno až moc. Ale že byl dobráčko od kosti, tak opravdu dal tulákovi šesták. Ten mu poděkoval s tím, že jak půjde příště okolo, že se mu odmění. A opět tulák nějak náhle nepozorovaně zmizel. Jožka o tom moc nepřemýšlel a šel raději domů do Vlaského.

Čas i život ubíhal dále a najednou zde byla zima. A tentokrát opravdu krutá. Řeka Morava zamrzla úplně. Navíc byla zasypaná sněhem. Všude bylo sněhu tak po prsa, někde i více. Jožka měl co dělat, aby udržel své úseky silnice, co měl na starosti, nějak sjízdné. Vždy se mu to ale podařilo. Ale chalupy byly ve zdejších vesnicích zapadané až po střechu, děti do školy nechodily a byly raději doma. To samé místní vesničané. Přesto ale všechno fungovalo. Třeba pošta, obchody, hospody a hlavně práce v lese se nezastavila snad nikdy.

Jednou šel náš Jožka opět, jak bylo domluveno, pomáhat do lesa k volským potahům. Ale jak tak jde v hlubokém sněhu lesem k pokáceným stromům, aby pomohl čeledínům zaháknout poražený strom, tak se mu pod sněhem noha smekla a zachytila se pod nějakou silnou větví. Jak se snažil Jožka nohu vytáhnout, tak mu zapadala hlouběji a hlouběji.

Mezitím se setmělo, přišla mlha a vítr, který všechny stopy ve sněhu ihned zametal. Čeledíni si mysleli, že Jožka již odešel domů, vypáhlí tedy své voly a také odešli z lesa. Slyšet nebylo nic, jen vítr si hrál svoji tesklivou píseň severu.

Jožka pochopil, že zůstal v lese sám. Pokoušel se volat o pomoc, ale nikdo se neozýval. Pomalu a jistě jej sníh zasypával a Jožka si myslel, že nastala jeho poslední hodina. Ale v tom se mlha trochu rozestoupila a zjevila se před ním podivná postava. Byla to ženská. Byla v nuzných šatech, ale na sobě měla kožich i s kapucí. A opět jí svítily podivné oči.

„Jak ty k jiným, tak já k tobě,“ řekla. „A hlavně doma čekej změnu.“ Hned ale zase v mlze zmizela. A tu najednou Jožka poznal, že se mu noha uvolnila. Vyhrabal se sám ze sněhu a již rychle upaloval domů do Vlaského.

Ale co to vidí? Z komína jeho domku se kouří. Dobře věděl, že nezatopil, když odešel do lesa za prací. Když přišel do předsíně, tak cítí krásnou vůni. Vešel do kuchyně. Zde bylo všechno uklizené, útulno, teplo a hlavně na plotně nachystáno uvařené jídlo. Byl zde plný hrnec polévky a k tomu ještě „knedlo, zelo, vepřo“. Takovéto hody mívál náš Jožka, jen když jej někdo z rodiny pozval, protože sám si skoro nikdy nic nevařil. To byla výjimka tak jednou do roka. Vždy se obešel nějakým chlebem s něčím, případně čajem z bylinek. Ty mu zase dávala babka kořenářka z Vysoké, když jí občas pomohl s nějakou těžkou prací, třeba nasekat dříví na zimu a podobně. Chodil si k ní odpočinout a ohřát, než se zase vydal zpět na cestu do Vlaského.

Za stolem seděla mladá ženština s malou dcerkou. Byla velmi hezká, a to samé se dalo říci o dcerce. Jožka zůstal stát uprostřed kuchyně a jenom zíral na mladou ženu a ani nestačil zavřít ústa od toho leknutí. Ale mladá paní jej hned vybědla, aby si odložil, přisedl k nim ke stolu a dal se do jídla. To nemusela říkat dvakrát. Byl po práci v lese vymrzlý a hladový jako vlk.

Dobré jídlo, které začínalo plným talířem bramboračky, snědl rychle.

Mladá žena mu vyprávěla co ji i s malou dcerkou přivedlo do jeho domu. Pracovala jako sirotek skoro celý dosavadní život na Hedečích u sedláka. Práce těžká a nikdy nedoceněná. Sedlák se selkou neměli děti, a tak ji měli u sebe jako schovanku. Ale jak šel čas, tak se z ní stala překrásná dívka. To se selce nelíbilo a začala jí dělat různé naschvály. Ještě horší to bylo, když se dívce nakonec narodilo dítě. Selka na ni žárlila a chtěla ji vyhnat z domova. Jen sedlákova dobrota ji vždycky zachránila. Nakonec to ale nevydržela, něco ji napovědělo, že má přijít sem za ním. Ona jej totiž dobře znala, a to děvčátko měla s ním. Ale to se neodvažovala nikomu říci, protože byli oba svobodní a nesezdání, což bylo v těch dobách největší hřích. Oni se dali dohromady vlastně před časem na pouti na hedečské pouti. On tam byl s partou kamarádů z Vlaského, trochu se podíval do sklenky, více než dost, a protože na alkohol nebyl vůbec zvyklý, tak tam na mezi usnul. Kamarádi jej tam nechali a odešli domů. On se zase vzbudil v noci a myslil si jen, že se mu vše zdálo, i to, jak se měli s dívkou od sedláka rádi. Rychle, ještě v noci, se vrátil domů a na poutě na Hedečích a co se tam přihodilo, zapomněl.

Dívka, nyní již mladá paní, si vzala své věci a utekla od sedláka až sem do Vlaského. Byla zima, ale něco ji vedlo přímo k jeho domku. Zde zjistila, že Jožka není doma, a tak rychle zatopila a uvařila jídlo. Pomyslela si docela správně, že jistě bude mít hlad a navíc bude rád, že je doma teplo.

A tak si ještě dlouho do noci vyprávěli své osudy. Jen holčičku dali spát, protože ta stejně již dávno u stolu usnula. Dali se dohromady, vzali se v kostele v Podlesí a od těch dob již bylo v krásné malované chaloupce veselo.

Jen občas si Jožka vzpomenu na ty záhadné tuláky, co jednou v létě potkal na cestě do Hanušovic.

Ludvík Vrána

Veršovánky

Helena Záchová

Aničko, Aničko, já ti dám jablíčko,
aby ses usmála jako to sluníčko.
Aby ses usmála na celý svět
jako když vykvete nádherný květ.

Venku přší, vítr fouká
maminka Luděčkovi brouká
brouká tichou písničku,
ještě přidá básničku.
Básničku, tu já mám rád
bude se mi dobře spát.

Recept na konec - ravioli s hruškou a ořechy

Už jste je někdy vyzkoušeli? Domácí těstoviny dají sice trochu práce, ale výsledek stojí rozhodně za to. Vyzkoušejte ravioli s hruškou a ořechy!

Ingredience: Těstoviny - 2 šálky hladké mouky, 2 ks vajec, sůl, 4 lžičky olivového oleje, 2 lžičky vody. Omáčka - 1 ks vejce, 150 g ricotty, mletý muškátový oříšek, 50 g parmezánu 3 lžičky másla, 150 g sýru s modrou plísní, 100 ml smetany, nasekaný vlašský oříšek, petržel, 1 ks hrušky.

V míse smíchejte hladkou mouku, 2 vejce, 2 lžičky olivového oleje, vodu a 1 lžičku soli. Vypracujte hladké těsto, přikryjte utěrkou a nechte

půl hodinky odpočinout.

Mezitím na zbylém oleji krátce poduste nadrobno nakrájenou hrušku. Po vychladnutí ji smíchejte s ricottou, rozšlehaným vejcem, parmezánem a muškátovým oříškem.

Těsto vyválejte na velmi tenký plát a malou skelníčkou nebo kulatým vykrajovátkem vykrojte kolečka. Na každé dejte trošku hruškové náplně, přehněte a okraje přimáčkněte vidličkou.

Hotové taštičky vařte 3 minuty v osolené vodě. Mezitím nechte rozpustit na pánvi máslo a přidejte rozdrobený sýr. Když se rozpustí,

přilijte smetanu a promíchejte. Hotové taštičky přelijte smetanovou omáčkou, posypte ořechy a nasekanou petrželkou.

Zdroj: prozeny.cz

Letošní Holba cup zná své vítěze

Letošním vítězem turnaje v malé kopané Holba cupu v Podlesí se stal tým Squadra azzura. Za mužstvo poděkoval brankář Ondra Houdek: „Velká pochvala organizátorům za super turnaj a možnost si opět po dlouhé době zahrát.“

Foto Kamila Tóthová